

Morze Kaspijskie wysycha

27 grudnia 2020

Według szacunków niemieckich i holenderskich naukowców poziom wody w Morzu Kaspijskim do 2100 roku będzie o 9-18 metrów niższy niż obecnie. Uczeni twierdzą, że spowoduje to szereg problemów w ekologii, gospodarce i stabilności politycznej regionu. Wyniki badań zostały opublikowane w czasopiśmie „Nature Communications Earth & Environment”.

Podczas gdy wiele krajów na całym świecie obawia się wzrostu poziomu mórz, ponad sto milionów ludzi żyjących w regionie Morza Kaspijskiego boryka się z przeciwnym problemem – gwałtownym spadkiem poziomu Morza Kaspijskiego. Pod względem geograficznym nie jest to morze, ale największe jezioro świata o powierzchni 371 tys. km². Ale z każdym rokiem maleje. Od lat 90. jego poziom spada o kilka centymetrów rocznie.

Niemieccy naukowcy z uniwersytetów w Giessen i Bremie wraz z holenderskim geologiem Frankiem Wesselinghem z Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu w Utrechcie, zbudowali model predykcyjny zmiany poziomu Morza Kaspijskiego do końca XXI wieku.

Według ich obliczeń spadek ten będzie przyspieszał w najbliższych dziesięcioleciach, a do 2100 roku poziom morza obniży się o 9-18 metrów, natomiast powierzchnia basenu morskiego zmniejszy się o 23-34 proc. „Dla porównania, jeśli Morze Północne spadnie o dwa lub trzy metry, dostęp do portów takich jak Rotterdam, Hamburg i Londyn będzie utrudniony. Statki rybackie i giganci kontenerowi będą mieli trudności, a wszystkie kraje w regionie staną przed ogromnymi wyzwaniami. Tutaj mowa jest o spadku o co najmniej dziewięć metrów. W najgorszym przypadku spadek wyniesie osiemnaście metrów, a Morze Kaspijskie straci ponad jedną trzecią swojego obszaru” – cytuje Wesselinga komunikat prasowy Uniwersytetu w Utrechcie.

Poziom zamkniętych zbiorników wodnych, takich jak Morze Kaspijskie, według naukowców jest zdeterminowany przez delikatną równowagę między opadami i odpływem z jednej strony, a parowaniem z powierzchni jeziora z drugiej. W przypadku Morza Kaspijskiego spadek poziomu wody wyjaśniają zwiększonym parowaniem i utratą lodu morskiego zimą. Procesy te są związane z ogólnym wzrostem jałowości w regionie śródziemnomorsko-środkowoazjatyckim.

Autorzy identyfikują problemy, które mogą zostać zaostrzone przez spadek poziomu wody: wpłynie to na unikalne ekosystemy z ich ptakami wędrownymi, bielegą i endemicznymi fokami kaspijskimi, które wychowują swoje małe na lodzie na północy Morza Kaspijskiego. Odwodnienie najpłytszej północnej części basenu doprowadzi do wyginięcia populacji fok.

Niezwykłe nieprzyjemne konsekwencje, zdaniem naukowców, czekają miliony ludzi żyjących na brzegach morza lub wpływających do niego rzek. Te problemy mogą zaostrzyć napięcia polityczne w i tak już niestabilnym regionie. Kraje, które dzielą Morze Kaspijskie – Azerbejdżan, Rosja, Iran, Turkmenistan i Kazachstan – będą musiały zawrzeć nowe porozumienia dotyczące granic i praw połowowych. „Ten aspekt zmian klimatycznych, taki jak obniżanie się poziomu jezior, może być równie niszczycielski jak wzrost poziomu mórz na świecie” – napisali autorzy badania w swoim artykule. „Potrzebne są natychmiastowe i skoordynowane działania, aby nadrobić stracony cenny czas. Kurczące się Morze Kaspijskie mogłoby stanowić przykład rozwiązania problemu i stymulować podobne działania w innych regionach” – dodano.

Naukowcy wzywają do powołania międzynarodowej grupy zadaniowej ds. zagrożonych jezior pod auspicjami Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) w celu skoordynowania uregulowania tego problemu.

Źródło: pl.SputnikNews.com